

Životopis: Jitka Vrátníková

Dětství

Paní Vrátníková (rozená Bruderová) se narodila 5. ledna roku 1948 v Mariánských Lázních, bydlela v Lidické ulici, kde prožila krásné (alespoň rané) dětství.

Oba její rodiče pracovali ve školství (její otec v Mariánských lázních založil zvláštní školu) a do Mariánských Lázní se dostali v roce 1945, kdy se zalidňovaly oblasti dřívějších Sudet. Její otec byl z Krkonoš a matka z Mostu.

Paní Vrátníková má dva sourozence: bratra, který je o rok a půl starší, a sestru, která je o čtyři roky mladší. Paní Vrátníková chodila do školy Sever (dnes budova Gymnázia a obchodní akademie) a později na Střední všeobecně vzdělávací školu v Úšovicích (tehdy se na gymnázium mohlo až od deváté třídy). V těchto školách byla za komunistického režimu upravena výuka ve prospěch vládnoucího režimu (což se dozvěděla až po emigraci do Kanady). Během svých studií byla aktivní v Československém svazu mládeže (ale kvůli svým názorům se dostala do konfliktu s funkcionáři).

V té době měla ráda přírodu, zejména lesy okolo Mariánských Lázní, a jejím oblíbeným místem byla zdejší sokolovna, která je stále v provozu.

Dospívání

Poté navštěvovala Sociálně-právní školu. Původně sice chtěla jít studovat chemii, ale kvůli nedorozumění (paní Vrátníková si podala přihlášku na školu, na kterou mohli pouze žáci z jiného kraje) ji na studium chemie nevzali. Díky tomu se také rozhodla jít studovat na jinou (již zmiňovanou) vysokou školu.

Těsně před rokem 1968 se paní Vrátníková zúčastnila mezinárodního festivalu studentstva a mládeže v Sofii, na kterém bylo cítit napětí, které se vznášelo ve vzduchu jako předzvěst nadcházejícího roku.

Rok 1968

V tomto roce jela o prázdninách se svojí kamarádkou stopem do Bulharska. Přítel její kamarádky měl za otce bulharského generála letectva. Tato skutečnost zapříčinila, že většinu času projížděli vojenskými prostory. Když začaly uvažovat nad návratem, nabídl jim již zmiňovaný generál, že by mohly do Prahy letět vojenskými letouny, které (jak se po jejich návratu do Čech ukázalo) měly do Prahy dopravit okupační vojska.

Paní Vrátníková a její kamarádka tuto možnost zamítly, do Čech se vrátily znovu stopem. Do Čech se tak vrátily v noci 20. srpna 1968. O okupaci se dozvěděly z rádia. Jejich prvotní reakce byla, že to musí být nějaký žert. Přesvědčily je až zvuky střelby z ulic.

Ze začátku neměla příliš velké obavy, z omylu ji znovu vyvedla střelba, tentokrát se ale nejednalo o pouhé zvuky. Paní Vrátníková byla u Národního muzea zrovna, když se něco přihodilo a začala střelba. Byla paralyzována strachem a nemohla se pohnout, k zemi ji strhl neznámý člověk.

Rok 1969 (upálení Jana Palacha atd.)

Paní Jitka Vrátníková prožívala tuto událost velice intenzivně a byla zklamána, že sebeupálení Jana Palacha nemělo takový účinek, jaký byl zamýšlen. V srpnu téhož roku při výročí okupace byla svědkem zásahu proti demonstrantům (tento zážitek zásadně ovlivnil její rozhodnutí emigrovat).

Emigrace

Její první zaměstnání (kvůli okupaci se zavřely školy) byla práce dětské psychologické poradkyně (tou dobou jezdila na šetření pro rodiny, školy a soudy). Tou dobou také začala poslouchat rádio Svobodná Evropa, jejíž zprávy opisovala a vyvěšovala po sborovnách. Po zhruba týdnu se začalo „vyšetřovat“, kdo je původcem těchto kopií. To paní Vrátníkovou donutilo se kopií zbavit a s činností přestat.

Tehdy také začala poprvé pomýšlet na emigraci. Nakonec se rozhodla pro Kanadu, protože dříve viděla v časopise snímek kanadských hokejistů a zaujaly ji jejich dresy (bílé s barevnými pruhy), a tehdy si řekla, že do této země se musí podívat.

Klíčový byl den, kdy byla paní Vrátníková na šetření (v rámci své profese) v Aši. Tehdy jí ujel autobus, jelikož se jí nechtělo čekat v zimě na zastávce, rozhodla se zajít do kavárny. Tam potkala mladého muže, který také pomýšlel na emigraci. Po jednom osudovém dopise bylo rozhodnuto.

V době emigrace bylo paní Vrátníkové 21 a jejímu společníkovi 25 let. Její německý přítel jim umožnil přechod přes hranice do Německa. Zde chtěla zůstat jen do Olympiády v roce 1970.

Do Kanady se dostali přes Německá města Zirndorf a Wiesbaden se pak dostali do Kanady. Cesta jak do Německa, tak dále do Kanady byla provázena napětím a „dobrodružstvím“ (je nutné podotknout, že mnozí jiní lidé neměli takové štěstí jako paní Vrátníková a její nynější manžel).

O celé její emigraci nevěděl nikdo (kromě německého přítele a jejího společníka), dokonce ani její rodiče a sourozenci. Ty informovala až z Německa dopisem.

Kanada

Po emigraci se usadili v Torontu (její manžel se zde uplatnil v IT). V Kanadě neměla jediného příbuzného, ani známého, a angličtinu se teprve učila. Jedinou představu o této zemi měla od svých sourozenců, kteří byli herci a do Kanady se jednou podívali.

Její první povoláním v Kanadě byla uklízečka v pojišťovací firmě. Později se rozhodla znovu začít studovat ekonomii.

Po pádu komunismu v Čechách, současnost a závěr

Poprvé se do Čech vrátila v roce 1991 a byla zklamána ze stavu, ve kterém se Mariánské Lázně nacházely. Dodnes se ale do Čech vrací za svojí rodinou, ale nadále bydlí v Kanadě ve vesnici poblíž Erijského jezera.

Své emigrace nikdy nelitovala, a to i přesto, že jí mezitím v Československu zemřel otec a ona ho za tu dobu ani jednou neviděla.